

ჩვენი ენა ქართული...

„სამი ღვთაებრივი საუჯვე დაგვრჩა ჩვენ მამა-პაპათაგან: მამული, ენა, სარწმუნოება. თუ ამათ არ ვუპატრონეთ, რა კაცები ვიქებით, რა პასუხს გავცემთ შთამომავლობას?.. სხვისა არ ვიცით და ჩვენ კი მშობელ მამასაც არ დავუთმობდით ჩვენი მშობლიური ენის მიწასთან გასწორებას... ენა საღმრთო რამ არის, საზოგადო საკუთრებაა, მაგას კაცი ცოდვილის ხელით არ უნდა შეეხოს...“

გვმოძღვრავს ერის მამა, ილია ჭავჭავაძე. საქართველო ერთადერთი ქვეყანაა, სადაც საკუთარ ენას, დედაენას ქეგლი დაუდგეს. დიახ, ქეგლი თბილისში, დედაენის ბაღში დგას და მის ირგვლივ ყოველდღე უამრავი ადამიანი სეირნობს.

განსაკუთრებით ბევრი ხალხი, ტრადიციულად აქ 14 აპრილს იკრიბება, და ქართული ენის დღეს აღნიშნავს.

ამ დღეს იმ მოვლენებსაც იხსენებენ, რომელიც 1977 წელს განვითარდა. მაშინ საბჭოთა კავშირში ახალი კონსტიტუცია მიიღეს და ველა მოკავშირე ქვეყნის სახელმწიფო ენად რუსული ენის გამოცხადება გადაწყვეტის, დას 1977 წელს, ახალი საბჭოთა კონსტიტუციის მიღების შემდეგ, საქართველოს სსრ უზენაესმა საბჭომ შეიმუშავა კონსტიტუციის გეგმა, რომელშიც, 1936 წლის კონსტიტუციისგან განსხვავებით, ქართული სახელმწიფო ენად აღარ იყო გამოცხადებული. 1978 წელს საბჭოთა კავშირის ხელისუფლებამ მოკავშირე რესპუბლიკებში ადგილობრივი ენისათვის სახელმწიფო ენის სატატუსის ჩამორთმევა გადაწყვიტა. სსრკ-ის სახელმწიფო ენად მხოლოდ რუსული ენა რჩებოდა.

75-ე მუხლი, რომლის მიხედვითაც ქართული ენა კარგავდა სახელმწიფო ენის სტატუსს, ასეთი იყო: „საქართველოს სს რესპუბლიკა უზრუნველყოფს ქართული ენის ხმარებას სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანოებში, კულტურულ და სხვა დაწესებულებებში და ახორციელებს სახელმწიფო ზრუნვას მისი ყოველმხრივი განვითარებისათვის. საქართველოს სს რესპუბლიკის ყველა ამ ორგანოს და დაწესებულებებში, თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე, უზრუნველყოფილია თავისუფალი ხმარება რუსული, აგრეთვე იმ ენებისა, რომლითაც მოსახლეობა სარგებლობს. რაიმე პრივილეგიები ან შეზღუდვები ამა თუ ენის ხმარებაში არ დაიშვება“.

კრემლის ინიციატივას თბილისში მასობრივი საპროტესტო გამოსვლები მოჰყვა.

1978 წლის 14 აპრილს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან რუსთაველის გამზირისაკენ 15 000-მდე ადამიანი დაიძრა. სტუდენტებსა და ინტელიგენციის წარმომადგენლებს სხვა მოქალაქეებიც შეუერთდნენ და

რუსთაველის გამზირზე თითქმის 100 000 ადამიანი შეიკრიბა.

რატომ შეცვალა გადაწყვეტილება დათმობებს შეუჩეველმა საბჭოთა კავშირმა? ამაზე ისტორიკოსებს ასეთი პასუხი აქვთ:

„14 აპრილს ძალიან კარგად ჩანდა, რომ ბოლო წუთამდე ეს გადაწყვეტილება არ იყო მიღებული. მას პირდაპირი ეთერი იყო, სადაც ჩანდა შევარდნა როგორ წელავდა სიტყვას, რომ მოსკოვს პარალელურად გადაწყვეტილება მიეღო.“

მე ვფიქრობ, მნიშვნელოვანი ფაქტორი იყო რუსი მეორე მდივანი საქართველოს კომუნისტური პარტიისა – კოლბინი, რომელმაც გადაწყვიტა, რომ ძალადობა საჭირო არ იყო, არადა ყველაფერი მზად იყო. საბოლოოდ ხელისუფლებამ ჩათვალა, რომ დათმობაზე წასვლა შესაძლებელი იყო რადგან სხვა მექანიზმებიც არსებობდა რუსიფიკაციისათვის.“

„მაშინ ჯერ კიდევ იყვნენ ის ადამიანები ვინც აცნობიერებდა რა მოპყვებოდა და მეორე იყვნენ ისეთებიც ვისაც უნარი ჰქონდა, რომ სხვებისათვის გადაწყვა, ეს რომ დავვარგოთ ამით რა მოხდება, რა შედეგი დადგება“ – ამბობს რამაზ ჭილაძია.

ქართული ენის დასაცავად გამართული პროტესტის ხმამ დასავლეთამდეც მიაღწია. 1978 წლის 15 აპრილს ამერიკული გაზეთი „ნიუ-ორკ თამისი“ საბჭოთა საქართველოში ქართული ენის გადარჩენაზე წერდა:

„ბოლილისდან მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, 20 000-მდე დემონსტრაციები ქუჩაში გამოვიდა და საქართველოს კომუნისტური პარტიის სათაო ოფიციალის წინ შეიკრიბა, ისინი აპროტესტებდნენ კონსტიტუციის ახალ პროექტს, რომელიც ქართულ ენას, როგორც სახელმწიფო ენას, აუქმებს...“

პროტესტის დასრულებისას გავრცელდა ხმა, რომ საქართველოს პარტიის ლიდერი ედუარდ შევარდნაძე ქართული ადგილობრივი ენის ოფიციალური სტატუსის აღდევნას დათანხმდა. თუ ეს სიმართლეა, ეს იქნება უბრეოდენტო დათმობა. საბჭოთა პრესაში კი არეულობა ნახენები საერთოდ არ ყოფილა.“

პირველად საბჭოთა კავშირის ისტორიაში, კომუნისტურმა რეჟიმმა უკან დაიხია. ამ დღიდან 14 აპრილი დედაენის დღედ გამოცხადდა.

გალაკტიონი: “კულტ გვინათე, როგორც ახლა გვინათ”...

რუსთავის აკადემიური ქალაქი თავისი 17 კორპუსით და ძალიან საინტერესო ყოველდღიურობით.

მისი ისტორია თვით ბატონ გარი ჩაფიძის ბიოგრაფიად.

მან შექნა და დღესაც აგრძელებს

ამ საგანამანათლებლო სივრცეში ნოვატორობას, მოზარდ თაობასთან მუდამ ისეთ კავშირს, რომელიც სიკეთიდან სიკეთისაკენ მიემართება და ბევრ ახალგაზრდას იზიდავს.

იმ მნიშვნელოვანი ინფორმაციით გვსურს დავიწყოთ თხრობა, რომ ქართული მწერლობის მოყვარულობა გავაგებინოთ:

საყურადღებოა, რომ გასული საუკუნის ოთხმოცდაათიანი წლებიდან ქ. თბილისში ფუნქციონირებს გალაკტიონ ტაბიძის ლიტერატორთა კავშირი, რომელმაც, რამოდენიმე წელია, ბინა რუსთავის აკადემიურ ქალაქში დაიდო და მისი თავმჯდომარეა საქართველო-უკრაინის სოციალურ ურთიერთობათა ინსტიტუტის რექტორი, მწერალი, აკადემიკოსი გარი ჩაფიძე.

მოადგილე – ამავე ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელი, პოეტი ქალბატონი ნინო კაკაშვილია. ამ საგანმანათლებლო ცენტრში, ქვემო ქართლისა თუ რესპუბლიკის მასშტაბით უამრავი საინტერესო ლონისძიება ტარდება, რაც მიზანად ისახავს ახალგაზრდების ეროვნულ სულისვალისა და განათლების მიმართ დამოკიდებულების, პოეტური და სამწერლო უნარის გამოვლენა – დათვალიერებაა.

მორიგი ლონისძიება აკადემიურ ქალაქში მას შემდეგ დაიწყო, რაც საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროდან ოფიციალური წებართვა იქნა მიღებული, გალაკტიონის უკვდავყოფის აღსანიშნავად, მთელი ქვეყნის მასშტაბით, საგანმანათლებლო სივრცეში – საჯარო თუ კერძო სკოლებში, ჩატარებულიყო ლიტერატურული კონკურსი სახელწოდებით – “თანამედროვე გალაკტიონი”. ინფორმაცია, ლონისძიების თაონებმა, ქვეყნის ყველა რეგიონში გადააჭრა, ლიტერატურულ კონკურსში გალაკტიონის თემაზე 3000-ზე მეტი მოსწრების მიზნა ჩაერთო და მასალებიც ინტენსიურად გამოიგზავნა აკადემიურ ქალაქში, რამაც აშკარად მიუთითა იმაზე, რომ ჩვენი ახალგაზრდები ღრმად და საინტერესოდ ეცნობიან ერის სახელოვან ადამიანთა სახელებს, მათ ბიოგრაფიებს, სწავლობენ შემოქმედებას.

აქვე ხაზასმით და გულისტყვილით უნდა აღვინიშნოთ, რომ კონკურსის მონაცილეთა რიცხვი დედაქალაქიდან თუ სხვა პერიფერიული ქალაქიდან (თვით რუსთავიდან) ნაკლები იყო.

ჭარბობდა სოფლის საჯარო თუ კერძო სკოლების მოსწავლეთა რაოდენობა, მათი და პედაგოგებს დაინტერესება, რაც მიზანად ისახავს მოსწავლის პოტენციური უნარის გამოვლენას და სურვილს, თავი ისახელოს, თავისივე შემოქმედებითი მიღწევით.

ყველა დაიგენით დაწყებული და ხულოთი დამთავრებული, ქვეყნის ყველა რეგიონიდან გამოგზავნილი მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრები

დახარისხდა, წაკითხულ იქნა, შეფასდა და გამარჯვებული ნაწერებიც გამოვლინდა.

მოგვიანებით, თვით მონაცილე პედაგოგ-მოსწავლეთა სურვილით გადაწყდა, საუკეთესო ნაწერებით წიგნის შექმნა. ახლა ეს წიგნი სახელწოდებით – “კვლავ გვინათე, როგორც ახლა გვინათ...” (გალაკტიონი). საქართველოს გალაკტიონ ტაბიძის სახელობის ლიტერატორთა კავშირის ეგიდით გამოცემული, კონკურსის გამარჯვებულ მოსწავლეთა საუკეთესო პოეტური თუ პროზაული ნაწერებით, ყველა ავტორის და გამარჯვებულთა სკოლების ბიბლიოთეკების კუთვნილებაა.

წიგნის პრეზენტაცია, რომლის ორგანიზებას დიდი ძალისხმევა დასჭირდა, კავშირის ხელმძღვანელთა თაოსნობით გალაკტიონის სახლ-მუზეუმში, სოფელ ჭვიშში ჩატარდა და მართლაც, არაჩეულებრივ ლიტერატურულ ღონისძიებად იქცა, გამორჩეული მრავალრიცხოვანი წარმომადგენლობით. ღონისძიების ორგანიზატორმა და წამყვანმა ნინო კავიაშვილმა შეძლო ყველა მოსწავლისთვის დაემასხვერებინა თავი გალაკტიონსა და მის პოეზიაზე საუბრით, ამ ღონისძიების იდეაზე ხაზასმით: ოცდამეტრთე საუკუნეში დაბადებული და გაზრდილი თაობის განათლების, გემოვნების, კლასიკური კულტურის მიმართ დამოკიდებულების, პოეტური და სამწერლო უნარის გამოვლენა – დათვალიერებაა.

მოკლედ აღვნიშნავთ, რომ ქალბატონი ნინო წლების განმავლობაში იყო ქვემო ქართლის ქართლული ენის სიწმინდის დაცვის პალატის თავმჯდომარე, რუსთავის მე-15 საჯარო სკოლის დირექტორი, საქართველოს ტექნიკური უნივერ-

სიტყვის ლექტორი... ახლა ის თავის პედაგოგიურ და შემოქმედებით დიდ გამოცდილებას ისევ ახალგაზრდებს ახმარს. ამ თაობის ერთ-ერთი რიგითი წარმომადგენელია მისი შვილიშვილი რუსთავის მე-11 საჯარო სკოლის მოსწავლე-მარიამ მიროტაძე რომლის საავტორო ნაწერი „საქართველო დავაბრუნოთ საქართველოში „გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ წიგნი შესულ ნაწერებს შორის ერთ-ერთი საუკეთესოა.

ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონებიდან ჩამოსულია მონაცილებმა კიდევ ერთხელ მონაცილეს სახელვანი პოეტის შმობლიური სანახები, დაათვალიერეს მუშეუმი და იქვე დიდ დარბაზში მისი ლექტორების დეკლამაციით თავი მოიწოდეს.

...კონკურსი სახელწოდებით – ”თანამედროვე გალაკტიონი”, მაღალ დონეზე ჩატარდა. მოსწავლეთა მიერ წარმოდგენილი ნამუშევრები: ესეები, ჩანახატები, ლექსები, მინიატურები – ერთიან და მომავლის საქართველოს გვიხატავს. კონკურსში ყველაზე მასშტაბურად სამტრედია ჩაერთო, ამ რაონის სკოლების ნიჭიერი, გონიერი, სულითა და ბორცი მიღინება შევენიშვილი: ნოდიკოვნილი ბელთაძე, რაულ ჩაჩუა, მარიამ ასლანიშვილი, თევ-ლა მეგერებილი, ნანა ლაფაჩი, იოანნა სახოვაია,

ნინო ბაბირი, ლიზი ამაღლობელი, თეა ბაკურაძე, ლიკა მეგენებიშვილი, ლელა ცხვარაძე, ნინო ჩაჩუა, ანი კაჭაბეგი, თევ-ლა ძნელაძე, ანი კვანტრიშვილი, ნატალია გაბუნია, მხატვრები: ელენე თევზაძე, ბარბარე მილაძე ... თავიანთი ინიციატივით ნამდვილად მისაბაძი არიან.

წიგნში დაბეჭდვა დიდი ფუფუნებაა, პასუხისმგებლობა და მოტივაციაა, გზა დაგელოცო. სიტყვით განკაცდით და იქართველეთ! არასოდეს დაგვიწყდეთ, რომ თქვენ გალაკტიონის სამშობლოდან ხართ - ასე მიმართ სამტრედიის მე-11 საჯარო სკოლის დამსახურებულმა პედაგოგმა, მაია ლორიამ, შეკრებილ აუდიტორიას, თავისი სკოლის მოსწავლებს და ყველას, ვისაც გალაკტიონი უყვარს.

იყო სხვა უამრავი გამოსულა და მადლიერების გამოხატა ამ ლიტერატურული კონკურსის ჩატარების გამო. ერთმანეთს ენაცვლებოდნენ პედაგოგები: მარიამ ფრანგიშვილი, თამარ ბრეგაძე, ვენერა გაჩეჩილაძე, ინგა მრელაშვილი, რუსუდან ხარაზი, ირინა გორგაძე, შორენა ბერიშვილი, მაია ბეგაძე, თამილა ოზბეთელაშვილი, ნანა კიკაველიძე, ლია გულივაშვილი, მაია ქაჯაია, ნესტან ბერიშვილი...

სკოლის დირექტორები: ნარგიზა ტყეშელაშვილი (ბზვანის საჯ. სკოლა) ნანა მაჯგალაძე (სამტრედიის მე-11 საჯ. სკოლა), სტელა გიგოლაძევა (ლაგოდების ახალბედისულის საჯ. სკოლა), თეონა მეფარიშვილი (შუამთის და ჭყვიშის საჯ. სკოლა), ნატო ესართია (აფხაზეთის მე-14 საჯ. სკოლა), ნაირა ქარუსნიშვილი (რუსთავის მე-11 საჯ. სკოლა)

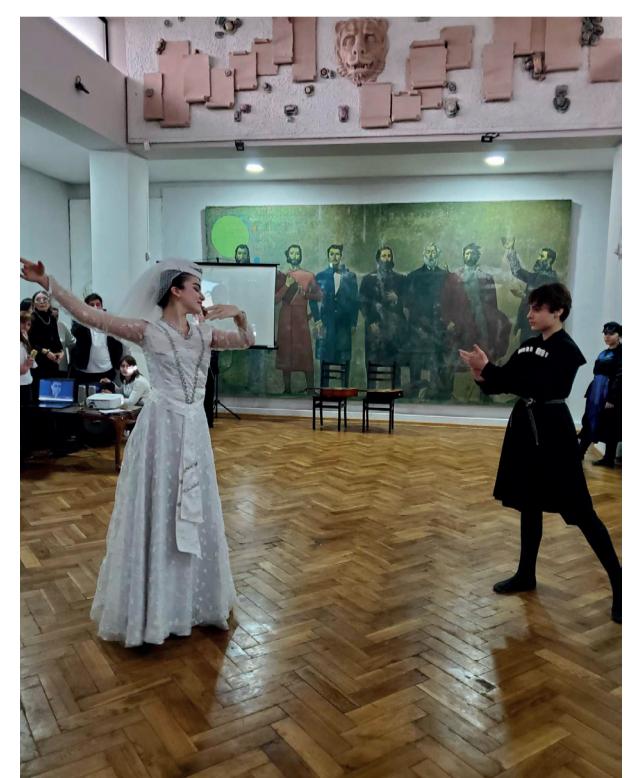
სტუმრებს ამაღლებების სიტყვით მიმართა ჭყვიშის გალაკტიონ ტაბიძის მუშეუმის დირექტორმა – ფერიდე მაკარაძე.

ყველამ ერთხმად აღნიშნა, რომ ასეთი გასელით ღონისძიები და ლიტერატურული კონკურსები ყველაზე უკეთ შეაცნობებოდნენ ჩვენს ახალგაზრდა თაობას, რანი ვიყავით, რანი ვართ და რანი უნდა ვიყოთ, ჩვენი სამშობლოს გადასარჩენად. მთელს მსოფლიოში მისი სახელის წარმოსაჩენად.

ყველა ავტორის ნაწერში მეტნკლებად დევს პათოსი სამშობლოსა და წინაპრების უდიდესი სიყვარულისა, მშობლიური ქვეყნის დაევანდელობის დაფასებისა, უცხოეთში წასულ თანამემამულეთა მიმართ უდიდესი პატივისცემისა და თავიანთი განუშორებელი მიზნისა – სამშობლო უყვარდეთ და სწამდეთ, როგორც თვით პოეტს სწამდა. „ცერიან ბალაზზე თუ ფქშიშველა არ გავიარე – რაა მამული?!..“

რას იტყვის ჩემზე შთამომავლობა? გენიოს პოეტის ეს კოთხვა სიცოცხლის ბოლომდე არ ასვენებდა. პასუხი ცალსახაა, შთამომავლობა გალაკტიონთან ერთად ცოცხლობს, გალაკტიონი ჩვენი მამული არ გავიარე – რაა მამული?!

ლია მარტაშვილი

8 მარტი და გაუცეული ერთად ერთობის დღე

ყველას ცხოვრება გალამაზებული ყოფილიყო და აღნიშნა, რომ ჩვენი ტრადიციებიდან გამომდინარე, მხოლოდ რვა მარტი კი არა, ყოველი დღე ქალისა და დედისა... აღნიშნულ მოსაზრებას დაეთანხმა და აკადემიურ ქალაქთან თანამშრომლობის მომავლის პერსპექტივებზე დეტალურად ისაუბრა საქართველოს კულტურულ-საგანმანათლებლო-საქველმოქმედო საზოგადოება „სალამის“ თავმჯდომარემ მაია რაჯიბოვამ, ხოლო პროცესებში ახალგაზრდების ჩართულობაზე სტუდენტებს მოუთხრო საზოგადოება „სალამის“ ახალგაზრდებთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა ფატიმა სამედოვამ.

საქართველოს და აზერბაიჯანის ერთიანი საგანმანათლებლო სიკრცის შესახებ მოსაზრებები გამოთქვეს საქართველო-უკრაინის სოციალურ ურთიერთობათა ინსტიტუტის ქ. რუსთავის სასწავლო ცენტრის განათლების ხარისხის მართვის სამსახურის უფროსმა ქეთევანა ცისკარიშვილმა, საქართველოს იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგთა კავშირის თავმჯდომარის მოადგილემ ლეილა გეგეშიძემ, საქართველოს გალაკტიონ ტაბიძის სახელობის ლიტერატურული კავშირის თავმჯდომარის მოადგილემ ნინო კაკიაშვილმა, საქართველოს სამეცნიერო-პედაგოგიური უურნალის „სკოლა და ცხოვრება“ მთავარი რედაქტორის მოადგილემ ეთერ ჭიპაშვილმა, საქართველოს ნოდარ დუმბაძის სახელობის ახალგაზრდა ლიტერატორთა კავშირის თავმჯდომარის მოადგილემ

მაკა სამხარაძემ, კვების ობიექტის თანამშრომელმა ნანა ხომასურიძემ... აქტიურობდნენ სტუდენტებიც: აიშან ბუდაგოვა, რუგაია აგაევა, ალვინა ალიევა, თურჩან ზეინალოვი, გულნარ ალიევა, აიდა ბადიროვა, სამირა ნარსულაევა, მალეიქა ზეინალოვა, სამირა ხალიფოვა და სხვები.

შევეძრის დასასრულს საქართველოს კულტურულ-საგანმანათლებლო-საქველმოქმედო საზოგადოება „სალამის“ თავმჯდომარემ მაია რაჯიბოვამ, ქალთა საერთაშორისო დღესათან დაკავშირებით ფასიანი საჩუქრებით წაახალისა სტუდენტები და მასპინძელი პედაგოგი ქალბატონები.

დილიდანვე განსაკუთრებული გამოცოცხლება და ხალხმრავლობა იყრინობიდა ჩვენს აკადემიურ ქალაქში, აქ გაზაფხულის შემობრძანებასა და ქალთა საერთაშორისო დღეს ზემობდა იაკობ გოგებაშვილის სახელობის ქართული კოლეჯისა და საქართველო-უკრაინის სოციალურ ურთიერთობათა ინსტიტუტის სტუდენტი-იახალგაზრდობა პედაგოგიური სპეციელისა და მოწვეული სტუმრების ჩართულობით.

რექტორმა, აკადემიკოსმა გარი ჩაფიქერ გულთბილად მიულოცა დამსწრე საზოგადოებას გაზაფხული და უსურვა, აყვავებულ რტოებთან ერთად,

შევეძრა დანისის ზერიზოს დეკანის დანისის ცარმალებელათან

დმანისი, საქართველოს ერთ-ერთ თვალწარმატების ისტორიულ-გეოგრაფიულ მხარეში, ქვემო ქართლის რეგიონში მდებარეობს.

დმანისის ჩრდილოეთიდან წალკისა და თეთრიწყაროს; აღმოსავლეთიდან – ბოლნისის, ხოლო დასავლეთიდან – ნინონმინდის მუნიციპალიტეტები; სამხრეთით – სომხეთის რესპუბლიკა ესაზღვრება. დმანისის მუნიციპალიტეტის საერთო ფართობი 1198,8 კმ²-ს შეადგენს. მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრია ქ. დმანისი. მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა დაახ. 20 ათას კაცს შეადგენს.

დმანისის მუნიციპალიტეტი გამოირჩევა განსაკუთრებული ლანდშაფტური მრავალფეროვანებით, არქეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების სიმრავლით.

დმანისი გვთავაზობს კულტურულ-ისტორიული ადგილების, ბუნების ღირშესანიშნაობებისა და მხარის მოსახლეობის ყოფით-ტრადიციულ, მატერიალური და არამეტერიალური კულტურის ელემენტთა უნიკალურ ნაზავს.

დმანისის მხარის ისტორიული მნიშვნელობა განიიჩებულია განსაკუთრებული სოციალური და კულტურული პროცესებით, რომელთაც საუკუნეების განმავლობაში, ადგილი ჰქონდა, ვითარდებოდა და ყალიბდებოდა ამ მხარეში – კაცობრიობის ადრეული ნაბიჯებიდან დაწყებული, გაგრძელებული მდიდარი ადგილობრივი და მრავალფეროვანი მხოლეობის ცივილიზაციების კულტურული იმპულსებით. დმანისი მოწინებით გვიბიძებებს ვიმოგზაუროთ წარსულში, დავაფასოთ ის როული და მრავალფეროვანი ასპექტები, რომელთა ერთობლიობაც ქმნის მის გასაოცარ ისტორიას. და როდესაც ადამიანები ინწყებენ მოგზაურობას ამ მოხიბევლელ მხარეში, ისინი არ არიან მხოლოდ ვიზიტორები; ისინი ბუნებრივად ხდებიან აქ შექმნილი საოცარი ამბის, ეპოქების მონაწილეები, რომელიც აკავშირებს და ერთიანებს დმანისის წარსულს, აწყოსა და მომავალს.

დმანისი შესაძლოა ითქვას, რომ კაცობრიობის ისტორიული წარსულის ცოცხალი მატეანეა. ინახავს რა უძველესი კულტურებისა და ცივილიზაციების ნაკვალევეს.

მსოფლიოში ცნობილი არქეოლოგიური აღმოჩენების ადგილით, რომელიც წარმოდგენელია უძველესი პომინინების ნამარხებით, დმანისი, აქ მოსულ მოგზაურებს 1,8 მილიონი წლით წარსულიში.

დმანისი, თავისი ისტორიის განმავლობაში, ვითარებოდა და თანაარსებობდა სხვადასხვა ცივილიზაციების გზაჯვარედინზე, რამაც, რასაკვირველია წარუშლელი კვალი დატოვა მის ისტორიულ-კულტურულ ლანდშაფტზე. უძველესი ნამოსახლარებისა და ციხესიმაგრების კვალი ამ მხარის სტრატეგიულ და განსაკუთრებულ მნიშვნელობაზე მეტყველებს. დმანისი მოწმეა ისტორიის სადაც სხვადასხვა იმპერიების აღზევება და დაცემა ასახული; იგი მონაწილეა ამა თუ იმ ლოკალური თუ გლობალური პროცესებისა რომელთაც განსაკუთრებული ნიშა დაიკავეს ადგილობრივი მრავალფეროვან კულტურულ მემკვიდრეობაში.

ამ დღეებში მაღალი დონის საკონფერენციო შეხვედრა გაიმართა რუსთავის აკადემიური ქალაქის საპარლამენტო დაბაზში ქალაქ დმანისის მერიის, ტურიზმის დეპარტამენტის სამსახურის თანამშრომლების: მანანა გავრელაშვილის, ნონა არსიანის, ჯიმშერ ჩხემიანისა და საფრანგეთიდან. სპეციალურად მოვლინებული სამუზეუმი დარგის სპეციალისტის ფრიდერიკი როინარტის მონაწილით, იაკობ გოგებაშვილის სახელობის ქართული კოლეჯის რექტორის, აკადემიური ქალაქში... დაისახა მომავლის პერსპექტივები და მიზანი, ქვემო ქართლის რეგიონის სერიალის ტურისტული სამსახურის თანამშრომლებისა და სამსახურის ერთიანი კონფერენციის ჩატარება რუსთავის აკადემიურ ქალაქში...

პირველი კურსდამთავრებულები

იაკობ გოგებაშვილის სახელობის ქართული კოლეჯი, საგანმანათლებლო სივრცეში, მართლაც და ახალბედაა, თუმცა მისი ჩართულობა, მრავალწლიანი გამოცდილების მქონე რუსთავის აკადემიური ქალაქის, საკუთარი ხელწერის აღმზღელობით სისტემაში, უდიდეს პერსპექტივებზეა გათვლილი, აღნიშნულმა კოლეჯმა ორი წლის წინ, საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახლაგაზრდობის სამინისტროსაგან ავტორიზაცია მიიღო და სასწავლო პროცესიც სახელმწიფო დაფინანსებით წარმართა.

– მიმდინარე სასწავლო წელს, მთავრობის
შესაბამისი დადგენილების შესაბამისად, იაკობ
გოგებაშვილის სახელობის ქართულ კოლეჯში,
სახელმწიფო დაფინანსებით ორმოცი სტუდენტი
ჩაირიცხა, მოგეხსენებათ, ეს რაოდენ დროული,
წინგადადადგმული და ჰუმანური გადაწყვეტილე-
ბაა სწავლას მოწყურებული ახალგაზრდები-
სათვის, აღნიშნა ჩვენთან საუბარში კოლეჯის
რექტორმა, აკადემიკოსმა გარი ჩაფიქრებ
და დასძინა: – დღეისათვის ჩვენთან მხოლოდ ერთი
სპეციალობა ფუნქციონირებს: საფინანსო სერ-
ვისები! მალე ინტეგრირებული ჯგუფი გაიხსნება
სპეციალობით – კომპიუტერული ინჟინერია... ია-
კობ გოგებაშვილის სახელობის ქართული კოლე-
ჯი, საშუალებას აძლევს თითოეულ სტუდენტს,
შეიქმნას წარმატებული და მეტად საინტერესო
მომავალი, სწავლის პროცესი ჩვენთან სახალისო,
იმიტირებული, მეცნიერული და თითოეულ თქვენ-
განზე ორიენტირებულია, ეს იდეალური ადგილ-
ია სტუდენტთა პროფესიული განვითარებისა და
კარიერული წინსვლისათვის, თქვენს მიერ და-
საუფლებელი პროფესიებით და შესაბამისი მო-
ტივაციით, აუცილებლად ამოხსნით წარმატების
ფორმულას! კოლეჯის ეგიდით მაღალ დონეზე
წარმართავს მუშაობას მომზადება-გადამზა-
დების ცენტრი, ამჟამად გიდის მიმართულებით,
რომელსაც მალე კიდევ ორი მოკლევადიანი კურ-
სი დაემატება: სამედიცინო მიმართულება და
სკოლამდელი აღზრდა...

ამ დღეებში კი... პირველი კურსდამთავრებულებისათვის ქართული სახელმწიფო დიპლომების გადაცემის საზეიმო ცერემონია გაიმართა, ახლახანს კი მომზადება-გადამზადების ცენტრის კურსდამთავრებულმა სტუდენტებმა სახელმწიფო სერტიფიკატები მიიღეს...

Ա Ե Բ Յ Ե Ռ Ո Կ Ե Հ Ա Ծ Ե Ր Ա Յ Թ Ա Վ Հ Ա Ե Ց Վ Հ Ա Ռ Ո Վ !

გაიცანით
ლიბერტით მანვის
მოწინავე
თანამშრომელი, ჩვენი
კურსედამთავრებული
ნაიარა კასუმოვა

ବେଳେନାମରିବିଲୁ ଯେବେଳିବାଲୁ

გაზაფხულის დადგომისთანავე, ხელოვნების
რესპუბლიკურ ფესტივალს უმასპინძლა, რუს-
თავის აკადემიურმა ქალაქმა, ტელეკომპანია „ახა-
ლის“ და საქართველოს იაკობ გოგებაშვილის სახე-
ლობის პედაგოგთა კავშირის ეგიდით ჩატარებულ
აღნიშნულ ფესტივალში, სახელწოდებით „ახალი
შანსი“ ორასზე მეტი, ჭეშმარიტი ხელოვანი ახ-
ალგაზრდა მონაწილეობდა, დასაწყისშივე გან-
საკუთრებულად უნდა აღინიშნოს ახალაგაზრდა
დებიუტანტი წამყვანების მარიამ ნასყიდაშვილის,
მარიამ მიქაძის, ლუკა ელიზარ-
აშვილის და დავით ლაზარიას
მაღალი დონე და ერუდიცია.

ფესტივალი „ახალი შანსი“ აკ-
ადემიური ქალაქის სხვადასხვა
ლოკაციაზე ერთდროულად გაიხ-
სნა: დიდმა საკონცერტო დარბა-
ზმა ქორეოგრაფიული სტუდია
„მამულიშვილს“ (ხელმძღვან-
ელები: ნონა ფულაძე და კახა
გამცემლიძე) უმასპინძლა, ხოლო
თეატრალურმა დარბაზმა – სა-
ბავშვო მუსიკალურ თეატრს
„ჭინჭრაქა“ (ხელმძღვანელი: ბესო
ლომესაძე), ქართველი ემიგრანტი
პოეტების სოფო ფოცხვერა შვილ-
ისა და მზია კანდელაკის, ასევე

ნივთების გამოფენა-გაყიდვა ევროპის სამეცნიერო-პედაგოგიური პარლამენტის დარბაზში წარმართა, რომელმაც უდიდესი ინტერესი გამოიწვია...
ხელოვნების ფესტივალის „ახალი შანსის“ მონაცილეებს სიტყვით მიმართეს და წარმატებები უსურვეს აკადემიური ქალაქის რექტორმა, აკადემიკოსმა გარი ჩაფიქრებ, ტელეკომპანია „ახალის“ გენერალურმა დირექტორმა ქეთი მიქაძემ, ემიგრანტმა ქალბატონებმა: ბელგიიდან – ანა ბალამწარაშვილმა, ამირიკითან – ირმა შავ

მათავარმ, ათენიდან – სოფო ფოცხვერაშვილმა და აღნიშვნეს რომ „ახალი შანსი“ სწორედ რომ ახალ შესაძლებლობებს აძლევს ახალგაზრდა შემოქმედება-კუტიორებს საკუთარი ნიჭის წარმოსაჩერენად.

გამოვიდა ერთნალის “კოლა და ცხოვრება” აქალი ნოვერი

წელს საქართველოს სამეცნიერო-პედაგოგიურ უურნალს „სკოლა და ცხოვრება“ გამოცემიდან 100 წელი უსრულდება! დიახ, ამ საუკუნოვანი უურნალის აღდგენა და მრავალათასიან მკითხველამდე მიტანა, ამ რამოდენიმე წლის წინ ითავა რუსთავის აკადემიურმა ქალაქმა და მესვეურთა სასახლოდ უნდა ითქვას, რომ წარმატებით გაართვა თავი დაკისრებულ მოვალეობას, უურნალის მთავარი რედაქტორი აკადემიკოსი გარი ჩაფიძეა, სარეადაქციო კოლეგიაში კი ქართული პედაგოგიური მეცნიერების სპექტრისათვის კარგად ნაცნობი პიროვნებები: შალვა ამონაშვილი, არქიმანდრიტი ადამი, ლეილა გეგეშიძე, კახა კობერიძე, ლია მარტიაშვილი, ბერიკა შუკაციძე, სოსო ცოტნიაშვილი, მაია ხაჯიშვილი და მთვარი რედაქტორის მოადგილები: ზურაბ ცუცქირიძე და ეთერ ჭიბაშვილი შედიან, სწორედ ეთერ ჭიბაშვილს დაევალა უურნალის ფუნქციონირებისათვის საკითხების მოწესრიგება და მუშაობის წარმართვა, ამ დღეებში კი, მორიგი ნომერიც გამოვიდა 996 (№6), რომელიც 2024 წლის აპრილით თარიღდება, პედაგოგიური ურთიერთობის ხელოვნების შესახებ, უურნალის პირველივე გვერდიდან მოვითხრობს, მთავარი რედაქტორი, აკადემიკოსი გარი ჩაფიძე, ხოლო მოსწავლებისა და მასწავლებელის შესახებ მეცნიერებისათვის საკითხების მასწავლებელი გამოიყენება მასალას ან ვდის ირინა მელქაძე, ნარატოლოგიის საკვანძო საკითხებზე – თეატრისტი ინგრებია, ხოლო წაკითხული ტექსტის გააზრების პრობ

ლემებზე ნაზიბროლა მიქელაძე მოგვითხრობს. „სხდავალებების შესახებ“ – ასეთია ნინო ბეგაძის, უჭინდარაშვილი, მანანა ბაქრაძე და ფიქრია სიდამო – სწავლების გამოწვევების, დაწყებით საფეხურზე ჯგუფური მუშაობის მნიშვნელობის და მშობელთა შემეცნების შესახებ მოუთხრობენ. ვაჟა კანდელავმა – „რაოდენობრივი კვლევის მეთოდები“ მადონა სვანიძემ – „საკლუბო მუშაობა სკოლის ცხოვრებაში“, ნელი პაბუკაშვილმა – სასკოლო ტანკარჯიშზე მოუთხრო სამეცნიერო-პედაგოგიური ური უურნალის მრავალათასიან აუდიტორიას საბერძნეთიდან, ქალაქ ათენის, მეცე ვახტაგნ მეექვსის სახელობის ქართული საკვირაო სკოლის დირექტორი დარეჯან ღამბაშიძე, საზღვარგარეთ მოქმედი საკვირაო სკოლების ფუნქციონირებაზე ამახვილებს ყურადღებას. „მოსწავლეებში ქცევითი პრობლემების შესახებ“ – მოგვითხრობს ირმალანიაშვილი... და გამოსათხოვარი, უურნალის „სკოლა და ცხოვრება“ სარედაქციო კოლეგიის ორნევროთან, პედაგოგ-მეცნიერებთან აზა ბუაქესთან და აკაკი ზოიძესთან...

უურნალი მაღალი პოლიგრაფიული დონითა
შესრულებული და ქართული სამეცნიერო-პედა
გოგიური სპექტრისათვის საუკეთესო შენაძენია...

